

موفقیت باشند. یکی از اهداف این جشنواره این است که مدیران شهری انگیزه بدهد که در پی طراحی و اجرای پروژه‌های بهتری در شهرهایشان باشند و شیوه‌ها و سیستم‌های مدیریتی خود را اصلاح کنند. البته این یک فرآیند و موضوع کیفی و بلندمدت است. در حالی که جشنواره ما بسیار جوان است و مدت کوتاهی است که فعالیت خود را آغاز کرده است. جشنواره‌هایی در کشور داریم که ۳۰ سال است در حال برگزاری هستند. در واقع همانطور که مثلا جشنواره فیلم فجر بر سینما و هنر ما تأثیر گذار بوده، انتظار داریم جایزه خشت طلایی تهران نیز به بهبود و اصلاح و پیشرفت شهرها و مدیریت شهری ما کمک کند.

انتظاری که از جشنواره خشت طلایی داریم این است که گام به گام و به تدریج به اصلاح شیوه‌های مدیریتی ما، اصلاح پروژه‌ها و زیرساخت‌های ما و نهایتاً ارتقای کیفیت زندگی در تهران کمک کند.

اگر در اجرای یک پروژه به تجارب جهانی نگاهی کنیم می‌توانیم بهتر عمل کنیم. مثلاً در برابر معضلی به نام دستفروشی و سد معبر. مثلاً ممکن است یک راه حل، همین شیوه‌ای باشد که الان تجربه می‌کنیم یعنی استفاده از نیروهای مقابله با دستفروشان و سد معبر و روش دیگر مطالعه علمی است که کشف کردن هدف و انگیزه آنها برای دستفروشی چیست و بتواند برای آن راهکار علمی و منطقی مؤثر ارائه دهد. در دنیا راه حل‌های مؤثر مختلفی را برای حل و فصل معضلات شهری ارائه می‌دهند که با برگزاری این جشنواره می‌توانیم از تجارب جهانی آگاهی پیدا کنیم و از آنها در جهت درستی استفاده کنیم.

مثال دیگر را می‌توانیم در خصوص پسماند های شهری بزنیم. بر اساس اطلاعاتی که من دارم، مادر تهران متأسفانه نزدیک به ۹۰ درصد زباله را دفع و دفن می‌کنیم. این به معنی است که روش علمی روزآمد و کاربردی خوبی نداریم که در تهران اجرا کنیم تا از این پسماندی که به طای کثیف معروف شده به نحو مطلوبی در جهت منافع مردم و شهروندان استفاده کنیم. در این جشنواره می‌توانیم اطلاعات پروژه‌ها و تجارب جهانی در مدیریت پسماند را به دست آوریم و مدیرانی که در حوزه پسماند کار می‌کنند، فرصت و انگیزه استفاده از راه حل‌های هوشمندانه و نوآورانه و تجارب مثبت جهانی را پیدا کنند.

البته برای ارزیابی تأثیرگذاری این جشنواره باید در مقاطع مختلف مثلاً ۵ ساله از مردم و ذی‌نفعان و مدیران شهر و شهرداران سوال کنیم که آیا استفاده از تجارب دنیا به ما کمک کرده است و اگر بلی چگونه؟ اعتقاد من این است که کمک می‌کند. اما اگر از من عدد و آمار بخواهید باید صادقانه بگویم که چنین آماری را نداریم. البته نباید انتظار تحولات آنی و وقوع معجزه را داشته باشیم. هزینه برگزاری این رویداد نیز بسیار پایین و با ظرفیت حداقلی شهرداری در حال برگزاری است. بر اساس اطلاعاتی که ما داریم، برخی از شهرهای دنیا هزینه‌های هنگفتی برای برگزاری چنین رویدادهای می‌کنند. مثلاً شهری مثل دبی ۳۰ سال است در حال برگزاری چنین جشنواره‌ای با همکاری سازمان ملل است که به اعتقاد من روی توسعه شهر دبی تأثیر گذار بوده است. جشنواره شهری گوانجو، جشنواره فرهنگی اروپا و جشنواره‌های مختلفی که سالیانه در جهان در حال برگزاری است و هزینه‌های هنگفتی برای مشاوره‌های بین‌المللی، تیم‌های داوری بین‌المللی

توسعه شهرها شوند.

■ در جشنواره امسال چه سازمان‌های بین‌المللی حضور دارند و کدام شهرداری‌هایی از کدام کشورها حضور خواهند داشت؟

هدف این جشنواره این نیست که شهردارها و مدیران شهری را در یک گردهم‌آبی جمع کند. ما به دنبال برگزاری یک نشست بزرگ در این جشنواره نیستیم، بلکه گردآوری تجارب و اطلاعات پروژه‌ها و شیوه‌های مدیریتی در دنیا هدف اصلی این جشنواره است. طبیعتاً برای برگزاری چنین رویدادی، نیازمند حمایت و همکاری داخلی و بین‌المللی هستیم و در این ارتباط به سراغ جلب همکاری نهادها و سازمان‌های داخلی و خارجی که به‌طور عمومی و یا تخصصی در این زمینه کار می‌کنند، می‌رویم. سازمان‌های نهادهای داخلی که در برگزاری این نشست به ما کمک می‌کنند از جمله دانشگاه‌ها و مراکز علمی، تحقیقاتی در کشور، به خصوص در سطح تهران هستند که در قالب سخنران، ارائه مقاله و یا داوری و ارزیابی پروژه‌ها و تجارب رسیده، همکاری دارند. انجمن‌های علمی و تخصصی و نهادها و سازمان‌های مردم‌نهاد و سازمان‌هایی که به نوعی فعالیت در حوزه مدیریت شهری دارند. مثلاً تشکلی به نام «مجمع کلانشهرهای ایران» که متشکل از ۱۸ شهر کلانشهر است که با مادر برگزاری این جشنواره همکاری می‌کنند. تهران پایه‌گذار این جشنواره است مادر برگزاری این جشنواره سازمان‌های مختلفی همکاری دارند. نهاد دیگری به نام «شورای عالی استان‌ها» که رأس هرم سلسله مراتب شوراهای کشور قرار دارد با ما همکاری می‌کند.

برخی از سازمان‌های بین‌المللی نیز در برگزاری این جشنواره با ما همکاری دارند. مهمترین این سازمان‌ها که شریک اصلی مادر برگزاری این رویداد سالانه است، «برنامه اسکان بشر سازمان ملل متحد» (UN HABITAT) است. یکی از مأموریت‌های اصلی این جشنواره مباحث مربوط به توسعه شهری، شهرنشینی و مدیریت شهری در دنیا است. علاوه بر این سازمان‌ها، سازمان‌های تخصصی دیگری مانند «انجمن کلانشهرهای مهم جهان» (Metropolis) که در حوزه مدیریت کلانشهری فعال است و همچنین سازمان دیگری با نام «انجمن طراحان و برنامه‌ریزان شهری و منطقه‌ای» (ISOCARP). «مجمع شهرداران آسیایی» (AMF) نیز که با ابتکار مدیریت شهری تهران پایه‌گذاری شده و مقر آن در تهران است، در برگزاری این جشنواره با مرکز ارتباطات و بین‌الملل شهرداری تهران همکاری دارد.

شهرها برای مشارکت در این جشنواره آزادند و فرآیند الزام و اجباری در این مشارکت‌ها وجود ندارد. فرآیندها کاملاً داوطلبانه و اختیاریست. امیدواریم گام به گام و سال به سال این جایزه به لحاظ حرفه‌ای جایگاه خودش را در دنیا پیدا کند. طبیعتاً هر چقدر اعتبار جایزه بیشتر شود، علاقمندان بیشتری ثبت نام و حضور پیدا خواهند کرد.

■ برای برگزارکنندگان جشنواره چه فرصت‌هایی در نظر گرفته شده است آیا این فرصت برای آنها موجود دارد که بتوانند در اجرای پروژه‌های شهری حضور داشته باشند؟

این جشنواره فضا و فرصت مناسبی برای برگزاری و شرکت‌کنندگان ایجاد می‌کند. وقتی پروژه‌ای در یک

هدف این جشنواره این نیست که شهردارها و مدیران شهری را در یک گردهم‌آبی جمع کند. ما به دنبال برگزاری یک نشست بزرگ در این جشنواره نیستیم. بلکه گردآوری تجارب و اطلاعات پروژه‌ها و شیوه‌های مدیریتی در دنیا هدف اصلی این جشنواره است

برای مستندسازی این تیم‌ها پرداخت می‌کنند. اما ما به دلیل محدودیت منابع و شرایط خاصی که به لحاظ بین‌المللی داریم، فعلاً توانسته‌ایم کاربردی را انجام دهیم. اگر بخواهیم آرمانی به برگزاری جشنواره نگاه کنیم، کارهای زیادی هست که باید انجام دهیم. به عنوان مثال باید پروژه‌های ثبت شده را با بهره‌گیری از گروه‌های حرفه‌ای داخلی و بین‌المللی، مستندسازی و ارزیابی کنیم. فعلاً ارزیابی‌های هیأت داوران ما بر اساس اطلاعات دریافت شده و اطلاعات موجود بر بستر اینترنت است. اما اگر بخواهیم آن‌ها را به‌طور دقیق ارزیابی و مستندسازی کنیم، مستلزم هزینه‌های سنگینی است. در عین حال در مقابل هزینه‌های اندکی که انجام می‌شود، دستاوردها تأثیر گذار است. بنابراین اگر جشنواره را با هماهنگی، دقت، انسجام، منابع و البته برنامه‌ریزی بیشتر و بهتری برگزار کنیم، انتظار داریم که تأثیرگذاری آن به مراتب بیشتر خواهد بود.

نکته دیگر آنکه اگر منابع مالی مناسبی تأمین شود، ما می‌توانیم موارد جدیدی به جشنواره اضافه کنیم. مثلاً تیمی قرار دهیم که تجارب موفق در جهان در حوزه‌های مختلف را از نزدیک ببینند. ما هیچ پروژه و تجربه جهانی را عیناً نمی‌توانیم اجرا کنیم. بنابراین قبل از اجرا باید مطالعه و ارزیابی کاملی صورت گیرد و طرح را متناسب با تهران و اقلیم و شرایط بومی تهران، قوانین و مقررات سیستم مدیریتی تهران، فرهنگ شهروندان، پایگاه اقتصادی، توان شهروندان و قدرت پرداخت آنان بومی سازی کنیم. بر این باورم که در بلند مدت، این جشنواره‌ها اگر به خوبی اجرا شوند می‌توانند به هدف‌های تعیین شده برسند و در نهایت موجب

ویژه‌نامه روز
جهانی شهرها
آبان ۱۳۹۸

ایران